

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๖๒ (พ.ศ. ๒๕๒๔)

เรื่อง เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๑) (๒) (๖) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทดังต่อไปนี้เป็นอาหารควบคุมเฉพาะ

(๑) นาทมกาศคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ ออกซิเจน ผสมอยู่ด้วย

(๒) เครื่องดื่มหมักหรือทำจากผลไม้ พืชหรือผัก ไม่ว่าจะมกาศ

คาร์บอนไดออกไซด์หรือออกซิเจนผสมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) เครื่องดื่มหมักหรือทำจากส่วนผสมที่ไม่ใช่ผลไม้ พืชหรือผัก

ไม่ว่าจะมีกาศคาร์บอนไดออกไซด์ หรือออกซิเจน ผสมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๔) เครื่องดื่มตาม (๒) หรือ (๓) ชนิดเข้มข้นซึ่งต้องเจือจาง

ก่อนบริโภค

(๕) เครื่องดื่มตาม (๒) หรือ (๓) ชนิดแห้ง

ข้อ ๒ เครื่องดื่มตามข้อ ๑ ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

(๑) มกถันและรสตามลักษณะเฉพาะของเครื่องดื่มนั้น

(๒) ไม่มีตะกอน เว้นแต่ตะกอนอันมีตามธรรมชาติของส่วน

ประกอบ

(๓) น้ำที่ใช้ผลิตต้องเป็นน้ำที่มคุณภาพหรือมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

(๔) ตรวจพบแบคทีเรชนิดโคลิฟอร์มน้อยกว่า ๒.๒ ต่อเครื่องดื่ม ๑๐๐ มิลลิลิตร โดยวิธี เอ็ม พี เอ็น (Most Probable Number)

(๕) ตรวจไม่พบแบคทีเรชนิด อี. โคไล (Escherichia coli)

(๖) ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๗) ไม่มีสารเป็นพิษจากจุลินทรีย์หรือสารเป็นพิษอื่นในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๘) ไม่มียีสต์และเชอร์รา

(๘) ไม่มีสารปนเปื้อน เว้นแต่ดังต่อไปนี้

(ก) สารหนู

ไม่เกิน ๐.๒ มิลลิกรัม ต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

(ข) ตะกั่ว

ไม่เกิน ๐.๕ มิลลิกรัม ต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

(ค) ทองแดง

ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัม ต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

(ง) สังกะสี

ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัม ต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

(จ) เหล็ก

ไม่เกิน ๐.๕ มิลลิกรัม ต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

(ง) ตีบ

ไม่เกิน ๒๕๐ มิลลิกรัม ต่อเครื่องต้ม ๑ กิโลกรัม

(ข) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์

ไม่เกิน ๑๐ มิลลิกรัม ต่อเครื่องต้ม ๑ กิโลกรัม

(๑๐) ไม่มีวัตถุให้ความหวานชนิดอื่นนอกจากน้ำตาล แต่ถ้าเป็นเครื่องต้มที่จุดประสงค์จะใช้เฉพาะผู้ขายที่ต้องจำกัดการบริโภคน้ำตาล อาจใช้วัตถุให้ความหวานชนิดอื่นได้ ตามชนิดและปริมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และจะต้องแสดงจุดประสงค์ดังกล่าวไว้ในฉลากด้วย

(๑๑) มีแอลกอฮอล์อื่นเกิดขึ้นจากธรรมชาติของส่วนประกอบ และแอลกอฮอล์ที่ใช้ในกรรมวิธีการผลิต รวมกันได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๕ ของน้ำหนัก ถ้าจำเป็นต้องมีแอลกอฮอล์ในปริมาณสูงกว่าที่กำหนดไว้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

แอลกอฮอล์ที่ใช้ในกรรมวิธีการผลิตต้องไม่ใช่ เมทิล แอลกอฮอล์ เครื่องต้มชนิดเข็มชนิดต้องเจาะจง หรือเครื่องต้มชนิดแห้งที่ต้องละลายก่อนบริโภคตามที่กำหนดไว้ในฉลาก เมื่อเจาะจงหรือละลายแล้ว ตรวจพบบัคเตรียชนิดโคลิฟอร์มได้ตาม (๔) และมีสารปนเปื้อนได้ตามที่กำหนดไว้ใน (๕)

ข้อ ๓ เครื่องต้มตามข้อ ๑ นอกจากต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานตามข้อ ๒ แล้ว ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานเฉพาะ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เครื่องต้มตามข้อ ๑ (๒) ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานตามประเภทหรือชนิดของผลไม้ พืชหรือผักนั้น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๒) เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๒) ชนิดเข้มข้นหรือชนิดแห้ง เมื่อเจือจางหรือละลายแล้วต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานตามประเภทหรือชนิดของผลไม้ พืชหรือผักนั้น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๓) เครื่องดื่มชนิดแห้งมีความชื้นไม่เกินร้อยละ ๖ ของน้ำหนักถ้าเป็นเครื่องดื่มแห้งผลได้จากพืชหรือผัก ให้มีความชื้นได้ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๔) เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๒) หรือ (๓) มั้วตฤกัณเสียได้ ดังต่อไปนี้

(ก) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ไม่เกิน ๑๐ มิลลิกรัมต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

(ข) กรดเบนโซอิก หรือกรดซอร์บิก หรือเกลือของกรดทั้งสองนี้โดยคำนวณเป็นตัวกรดได้ไม่เกิน ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อเครื่องดื่ม ๑ กิโลกรัม

เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๒) หรือ (๓) ชนิดเข้มข้น เมื่อเจือจางแล้วมั้วตฤกัณเสียได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ใน (๔)

เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๒) หรือ (๓) ชนิดแห้ง เมื่อละลายแล้วมั้วตฤกัณเสียได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ใน (๔)

การใช้มั้วตฤกัณเสียให้ใช้ได้เพียงชนิดหนึ่งชนิดใดตามปริมาณที่กำหนดใน (๔) (ก) หรือ (ข) ถ้าใช้เกินหนึ่งชนิด ต้องมีปริมาณของชนิดที่ใช้รวมกันไม่เกินปริมาณของมั้วตฤกัณเสียชนิดที่กำหนดให้ใช้น้อยที่สุด

เมื่อจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบเสียแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้
ดังกล่าวข้างต้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอาหาร
และยา

ข้อ ๔ ภาชนะบรรจุที่ใช้บรรจุเครื่องดื่ม ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวง
สาธารณสุขว่าด้วย เรื่อง ภาชนะบรรจุ

ข้อ ๕ การแสดงฉลากของเครื่องดื่ม ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวง
สาธารณสุขว่าด้วย เรื่อง ฉลาก เว้นแต่การใช้ชื่อเครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๒) ที่มีหรือ
ทำจากน้ำตาลไม่ ทั้งชนิดเหลวหรือชนิดแข็งและเครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๓) ซึ่งมีกลิ่น
หรือรสผลไม้ที่ได้จากการสังเคราะห์ ทั้งชนิดเหลวและชนิดแข็ง ให้ปฏิบัติ
ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๒) ให้ใช้ชื่อดังนี้

(ก) “น้ำ.....๑๐๐%” (ความที่เว้นไว้ให้ระบุชื่อ
ผลไม้) สำหรับเครื่องดื่มที่มีหรือทำจากผลไม้ล้วน

(ข) “น้ำ.....๑๐๐%” จากน้ำ.....เข้มข้น”
(ความที่เว้นไว้ให้ระบุชื่อผลไม้) สำหรับเครื่องดื่มที่ทำจากการนำน้ำตาลไม่ชนิด
เข้มข้นมาเจือจางด้วยน้ำ เพื่อให้มีคุณภาพหรือมาตรฐานเหมือนกับเครื่องดื่ม
ตาม (ก)

(ค) “น้ำ.....%” (ความที่เว้นไว้ให้ระบุชื่อและ
ปริมาณเป็นร้อยละของผลไม้) สำหรับเครื่องดื่มที่มีหรือทำจากผลไม้ตั้งแต่ร้อยละ

๒๐ ของน้ำหนักขึ้นไป แต่ไม่ใช่เครื่องดื่มตาม (ก)

(ง) “น้ำรส.....%” (ความที่เว้นไว้ให้ระบุชื่อและปริมาณเป็นร้อยละของผลไม้) สำหรับเครื่องดื่มที่ทำจากผลไม้ ไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนัก

(๒) เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๓) ซึ่งมีกลิ่นหรือรสของผลไม้ที่ได้จากการสังเคราะห์เป็นส่วนผสมให้ใช้ช่อดังนี้

“น้ำหวานกลิ่น.....” (ความที่เว้นไว้ให้ระบุชื่อกลิ่นของผลไม้ที่ได้จากการสังเคราะห์)

(๓) เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๔) นอกจากจะต้องใช้ชื่อเครื่องดื่มตาม (๑) หรือ (๒) โดยไม่ต้องแสดงปริมาณของผลไม้แล้ว จะต้องมีความ “เข้มข้น” ต่ำกว่าช่อดังกล่าว และให้แสดงข้อความ “เมื่อเจือจางแล้วมีน้ำ.....%” (ความที่เว้นไว้ให้ระบุชนิดและปริมาณของผลไม้) ไว้ใช้ชื่อเครื่องดื่มด้วย

(๔) เครื่องดื่มตามข้อ ๑ (๕) นอกจากจะต้องใช้ชื่อเครื่องดื่มตาม (๑) หรือ (๒) โดยไม่ต้องแสดงปริมาณของผลไม้แล้ว จะต้องแสดงข้อความ “เมื่อละลายแล้วมีน้ำ.....%” (ความที่เว้นไว้ให้ระบุชนิดและปริมาณของผลไม้) ไว้ใช้ชื่อเครื่องดื่มด้วย

ข้อ ๖ ประกาศฉบับนี้

(๑) ไม่กระทบกระเทือนถึงใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารซึ่งออกให้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เรื่อง กำหนดค่าน้ำบริโภคและเครื่องดื่มเป็นอาหารควบคุมเฉพาะและกำหนดคุณภาพ

หรือมาตรฐาน เงื่อนไข วิธีการผลิตและฉลาก ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๕๐ (พ.ศ. ๒๕๒๓) เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ผู้ที่ได้รับใบสำคัญการขันทะเบียนตำรับอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว มาดำเนินการแก้ไขตำรับอาหารให้มีรายละเอียดถูกต้องตามประกาศฉบับนี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศน ำใช้บังคับ

(๒) ไม่กระทบกระเทือนถึงใบสำคัญการขันทะเบียนตำรับอาหาร ซึ่งออกให้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เรื่อง กำหนดอาหารที่บรรจุในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ และกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานและฉลาก ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๕๒ (พ.ศ. ๒๕๒๓) เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ลงวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๓ เว้นแต่เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องหมาย ตามข้อ ๑ (๕) ให้ผู้ที่ได้รับใบสำคัญการขันทะเบียนตำรับอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวมาดำเนินการแก้ไขตำรับอาหารให้มีรายละเอียดถูกต้องตามประกาศฉบับนี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศน ำใช้บังคับ

(๓) ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ฉลากของเครื่องหมายที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และได้จัดทำฉลากไว้ใช้ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ให้ใช้ฉลากนั้นต่อไปจนกว่าจะได้รับอนุญาตหรือถึงวันที่ผู้อนุญาตได้แจ้งให้ทราบ
ถึงการไม่อนุญาตให้ใช้ฉลากนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ.
๒๕๒๕

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๔

ส. พริ่งพวงแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข